

PDO jęczmienia ozimego

w doświadczeniach województwa łódzkiego

Jęczmień ozimy jest gatunkiem o dużym potencjale plonowania. Zmiany klimatyczne w naszej strefie geograficznej, w tym okresowe niedobory opadów powodują, że uprawa tego gatunku stanie się bardziej powszechna. Ważną zaletą tego gatunku jest wczesność dojrzewania, dzięki dużej odporności na wiosenną suszę powierzchnia uprawy tego gatunku sukcesywnie wzrasta. Badania w ramach Porejestrowego Doświadczenia Odmianowego (PDO) tego gatunku pozwalają wyróżnić odmiany, które najlepiej sprawdzają się w różnych rejonach Polski. Ważnym kierunkiem w hodowli jęczmienia ozimego jest podwyższona zimotrwałość, tolerancja na niskie pH gleby, odporność na choroby i wylęganie. Uprawa jęczmienia ozimego obarczona jest dość dużym ryzykiem, z uwagi na małą odporność na wymarzanie, zatem rolnikowi przy wyborze odmiany potrzebna jest informacja na temat zimotrwałości, zarówno odmian z Krajowego rejestru, jak i tych z katalogu unijnego. Ocenę zimotrwałości wykonuje się przez oszacowanie procenta martwych roślin w doświadczeniach polowych, badaniu zimotrwałości w komorach niskich temperatur oraz obserwacji odmian w warunkach prowokacyjnych.

Źródło informacji o odmianach stanowią wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych. W doświadczeniach PDO w województwie łódzkim w sezonie 2022/2023 badano 25 odmian jęczmienia ozimego. Doświadczenia zlokalizowano w SDOO Sulejów, ZDOO Masłowice i ZDOO Łuśmierz i prowadzono na dwóch poziomach agrotechniki: podstawowym (a1) i intensywnym (a2). Dzięki opracowanym wynikom użytkownicy odmian mają możliwość indywidualnego określenia preferencji przy wyborze odmiany do potrzeb swojego gospodarstwa.

Średni plon jęczmienia ozimego w roku 2023 na poziomie podstawowym wyniósł 93,1 dt/ha, natomiast na intensywnym poziomie plon był wyższy o 9,7 dt/ha. Odmiany Esprit, Jakubus, Melia, Giewont oraz SU Midni-

ght wykazały się największym potencjałem plonotwórczym na obu poziomach agrotechniki.

Analizując cechy rolniczo-użytkowe nowych odmian jęczmienia ozimego i wyniki doświadczeń w ramach realizowanego programu PDO z roku 2023 rolnicy mają możliwość wyboru właściwej odmiany jęczmienia ozimego do siewu.

SDOO w Sulejowie koordynując badania odmianowe w ramach PDO w woj. łódzkim, uwzględnia bieżące wyzwania rolnictwa. Za jeden z nadrzędnych celów stawia rekomendację odmian dla ważnych rolniczo gatunków. Rekomendacja odmian oparta jest nie tylko o wyniki plonowania odmian, ale również ich stabilność w latach. Listy tworzone są na podstawie wyników badań PDO, szczególnie cenne dla praktyki jest to, że wykaz zawiera odmiany najlepiej sprawdzające się w naszym rejonie. Odmiany umieszczone na LOZ dla jęczmienia

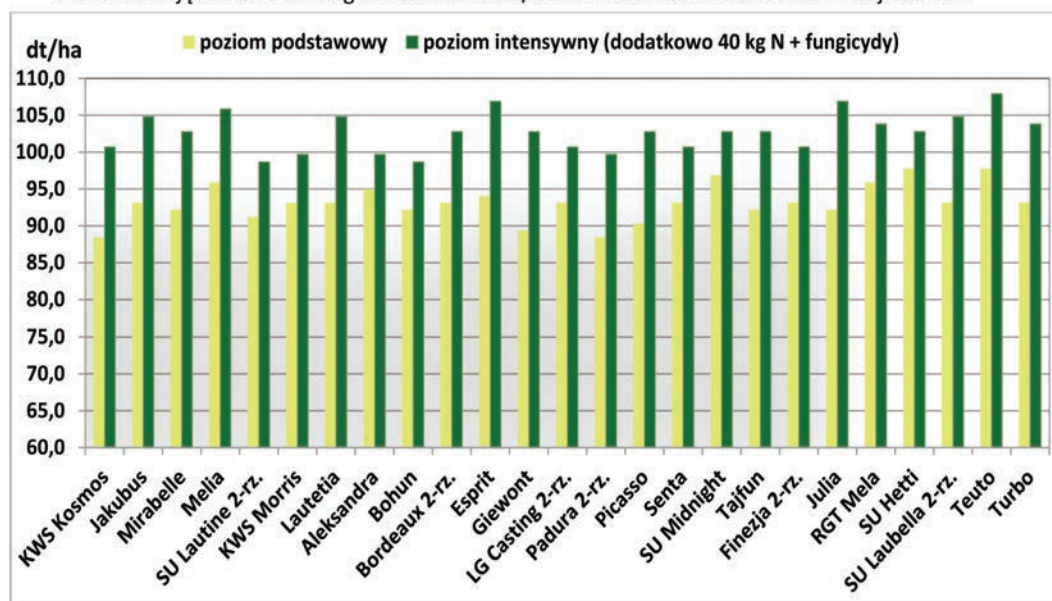
ozimego wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa i zasługują na znaczny udział w uprawie.

Regionalny charakter odmian zależy od warunków środowiskowych i agrotechnicznych województwa, zwłaszcza od:

- uwarunkowań glebowych, głównie jakości gleby w województwie,
- uwarunkowań klimatycznych, w szczególności zagrożenia wymarzania upraw i strat spowodowanych występowaniem okresowych niedoborów wody w glebie,
- stosowania nawożenia i ochrony roślin, zagrożeń występowania chorób i szkodników.

Przed zakupem materiału siewnego warto skorzystać z Listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa, dostępnej na stronie internetowej www.sulejow.coboru.gov.pl.

Plonowanie jęczmienia ozimego w sezonie 2022/2023 w doświadczeniach PDO w woj. łódzkim

2 – rz. odmiana dwurzędowa

Tabela 1

Jęczmień ozimy. Ważniejsze cechy rolnicze odmian (wg COBORU)

Odmiany	Zimotrwałość	Rok rejestracji	Masa 1000 ziaren (g)	Wysokość roślin (cm)	Mączniak liści	Rdza jęczmienia	Plamistość siatkowa
KWS Kosmos	5	2015	45,4	100	5	4	5
Jakubus	5	2017	43,4	93	5	4	5
Mirabelle	5	2018	45,4	102	5	5	5
Melia	5	2019	45,7	105	5	5	5
SU Lautine 2-rz.	4,5	2019	45,4	95	6	5	5
KWS Morris	4,5	2020	42,8	98	5	6	5
Lautetia	4,5	2020	50,7	90	5	5	5
Aleksandra	4,5	2021	48,7	98	6	6	6
Bohun	5	2021	43,4	98	5	5	5
Bordeaux 2-rz.	4,5	2021	48,0	86	4	5	4
Esprit	4,5	2021	44,3	105	5	5	5
Giewont	5,5	2021	45,0	105	5	5	5
LG Casting 2-rz.	4	2021	44,0	88	5	6	4
Padura 2-rz.	4,5	2021	49,0	94	4	5	5
Picasso	5	2021	45,3	100	5	5	5
Senta	4,5	2021	47,8	105	6	5	4
SU Midnight	5	2021	47,4	103	5	5	5
Tajfun	4	2021	47,4	102	4	4	5
Finezja 2-rz.	5	2022	47,1	92	5	6	4
Julia	4,5	2022	45,7	96	5	5	5
RGT Mela	5	2022	47,6	109	6	6	6
SU Hetti	5	2022	46,7	95	5	4	4
SU Laubella 2-rz.	5	2022	48,8	89	6	6	6
Teuto	4,5	2022	45,6	103	5	6	5
Turbo	5	2022	44,5	102	5	5	5

(2 rz.) – odmian dwurzędowa

Na Liście odmian zalecanych do uprawy (LOZ) w woj. łódzkim w roku 2023 znalazło się 8 odmian.

1. Esprit ^R	3. Jakubus	5. Lautetia	5. Mirabelle
2. Giewont ^R	4. KWS Kosmos	6. Melia	6. SU Lautine

^R – odmiana wstępnie rekomendowana

Poniżej charakterystyka odmian z Listy odmian zalecanych do uprawy w roku 2023 w woj. łódzkim.

Esprit odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej. Zimotrwałość na tle gatunku prawie średnia (4,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia, na ciemnobrunatną plamistość – dość mała. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzwania przeciętny. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Giewont odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plon ziarna bardzo duży. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość na tle gatunku powyżej średniej (5,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę jęczmienia – dość duża, na plamistość siatkową i rynchosporiozę – średnia, na ciemnobrunatną plamistość – dość mała. Rośliny wysokie, o dość małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzwania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie ziarna dość duże, gęstość ziarna w stanie zsylnym mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Jakubus odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość średnia (na tle gatunku). Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęcz-

mienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzwania przeciętny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość ziarna w stanie zsylnym i zawartość białka w ziarnie średnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

KWS Kosmos odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość prawie średnia. Odporność na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową i rynchosporiozę – średnia, na rdzę jęczmienia i ciemnobrunatną plamistość – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzwania średni. Masa 1000 ziaren, wyrównanie ziarna, gęstość ziarna w stanie zsylnym oraz zawartość białka w ziarnie średnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Lautetia odmiana dwurzędowa, typu pastewnego. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość na tle gatunku prawie średnia (4,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę jęczmienia dość duża, na plamistość siatkową, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny niskie, o małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny do bardzo wczesnego, dojrzwania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym dość mała, zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Melia odmiana wielorzędowa, typu pastewnego.

Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki powyżej przeciętnej. Zimotrwałość na tle gatunku dość duża (5,5°). Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia, na plamistość siatkową – dość mała. Rośliny wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzwania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym oraz zawartość białka w ziarnie dość duże. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Mirabelle odmiana wielorzędowa, typu pastewnego.

Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość na tle gatunku średnia (5,0°). Odporność na ciemnobrunatną plamistość – dość duża, na mączniaka prawdziwego, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i rynchosporiozę – średnia. Rośliny dość wysokie o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzwania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość ziarna w stanie zsylnym oraz zawartość białka w ziarnie średnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

SU Lautine odmiana dwurzędowa, typu pastewnego.

Plenność dość dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Zimotrwałość na tle gatunku średnia (5,0°). Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia, rynchosporiozę i ciemnobrunatną plamistość – średnia. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzwania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsylnym duża, zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Stacja
Doświadczalna
Oceny Odmian
w Sulejowie

Iwona Michalska
COBORU

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian
w Sulejowie
www.sulejow.coboru.gov.pl

